

CIVITAS

ELAN

za bijeli Zagreb grad!

CiViTAS

Za bolji i čistiji promet u gradovima

E L A N

INICIJATIVA CIVITAS

“Za bolji i čistiji promet u gradovima”

ZAŠTO?

Krajem 20. stoljeća došlo je do znatnog povećanja sudionika u gradskom prometu, posebno osobnih vozila. Povećava se buka, količina ispušnih plinova, a stvaraju se i prometne gužve, što sve nepovoljno utječe na zdravlje i okoliš. Istovremeno, pogoršava se dostupnost i smanjuje razina kvalitete života. Problem prevelikog broja vozila i zagađivača u gradskome središtu uočljiv je na početku 21. stoljeća zbog čega je u brojnim strateškim dokumentima Europska unija počela ukazivati na potrebu uvođenja alternativnih prijevoznih sredstava i metoda te korištenja alternativnih izvora energije. Paralelno s time, mnogi nacionalni dokumenti i strategije za zaštitu okoliša i održivi razvoj, koje su donijele vlade i lokalne uprave, ukazuju na iste probleme i preporučuju slična rješenja. Sudjelovanje javnosti u odlučivanju kao i uspostavljanje međusektorskog partnerstva, prokušani su putevi do rješenja.

Karta zajednice CIVITAS

ŠTO?

Inicijativom CIVITAS Europska unija želi pridonijeti postizanju održivog, čistijeg i energetski učinkovitijeg prometa u gradovima diljem Europe te unaprijediti kvalitetu življenja građana, kombinirajući najsuvremenije tehnologije i djelujući uz puno sudjelovanje građana.

Broj zemalja uključenih u inicijativu CIVITAS i broj provedenih projekata koje sufinancira Europska komisija stalno raste:

- **CIVITAS I** (2002. - 2006.) - sudjelovalo je 19 europskih gradova u četiri demonstracijska projekta
- **CIVITAS II** (2005. - 2009.) - sudjelovalo je 17 europskih gradova u četiri demonstracijska projekta
- **CIVITAS PLUS** (2008. - 2012.) - **sudjeluje 25 europskih gradova u pet demonstracijskih projekata.** Jedan od tih projekata je i CIVITAS ELAN, u kojem sudjeluje grad Zagreb.

Ciljevi inicijative CIVITAS:

- promicati i provoditi održive, čistije i energetski učinkovitije mjere u gradskom prijevozu;
- provoditi integrirane mjere utemeljene na novim, inovativnim tehnologijama te javnim politikama koje odgovaraju potrebama građana.

Više informacija o inicijativi CIVITAS, projektima, gradovima, aktivnostima i budućim događanjima možete pronaći na internetskoj stranici www.civitas.eu

CIVITAS ELAN

Gradovi projekta CIVITAS ELAN

Potpisivanjem sporazuma o suradnji, gradonačelnici pet gradova osnovali su konzorcij partnera uključenih u provedbu ovog velikog projekta

ŠTO?

CIVITAS ELAN, novi član velike europske obitelji projekata CIVITAS, ima za cilj poboljšanje kvalitete života građana uspostavljanjem kvalitetnijih rješenja u gradskom prometu te promicanjem i poticanjem održivih, čistih i energetski učinkovitih načina odvijanja prometa.

GDJE?

Projekt se provodi u pet gradova koji predstavljaju rastući broj dinamičnih, većih i srednje velikih nacionalnih i regionalnih centara jake kulturne tradicije:

Ljubljana, Slovenija

Zagreb, Hrvatska

Gent, Belgija

Porto, Portugal

Brno, Češka

TKO?

Konzorcij se sastoji od 39 partnera - gradskih uprava, fakulteta, poduzeća za javni prijevoz, udruga, medija i dr., te tri partnera koji djeluju na koordinacijskoj razini.

U projektu je posebno naglašeno sudjelovanje građana u širokom rasponu od informiranja i podizanja razine svijesti, do senzibiliziranja javnosti na prometne probleme i aktivnog sudjelovanja pri donošenju odluka.

KADA?

Premda projekt traje četiri godine, **od 15. rujna 2008. do 15. rujna 2012. godine**, nadamo se da će se njegov utjecaj osjećati još dugo godina po njegovu dovršenju.

PRORAČUN PROJEKTA

Ukupni proračun projekta CIVITAS ELAN iznosi nešto više od 29 milijuna Eura. Europska komisija sufinancira gotovo 18 milijuna Eura, a ostatak osiguravaju partneri iz pet europskih gradova.

KONTAKTI:

Koordinatorica projekta: Zdenka Simonovič (zdenka.simonovic@ljubljana.si)

Voditelj projekta: Siegfried Rupperecht (s.rupperecht@rupprecht-consult.eu)

PODRUČJA DJELOVANJA I CILJEVI PROJEKTA CIVITAS ELAN

Partneri su razvili integralni plan djelovanja na nekoliko područja te cijeli niz mjera i suradničkih aktivnosti.

PODRUČJE	OSNOVNI CILJEVI
Alternativna goriva i energetski učinkovita vozila	<ul style="list-style-type: none"> - Povećati energetska učinkovitost u prometu uvođenjem čistijih i obnovljivih energenata - Smanjiti ovisnost o fosilnim gorivima povećanim udjelom biodizela i plina - Unaprijediti vozni park uvođenjem hibridnih vozila i provedbom strategija smanjenja onečišćenja iz vozila javnog gradskog prijevoza
Zajedničke putničke usluge i integriranje različitih vrsta prijevoza	<ul style="list-style-type: none"> - Provesti učinkovita i visokokvalitetna rješenja koja omogućuju bolju mobilnost - Integrirati različite načine prijevoza te povezati lokalni i regionalni javni prijevoz - Dati prioritet javnom gradskom prijevozu - Planirati infrastrukturu za kombinirani prijevoz uz aktivno sudjelovanje zainteresirane javnosti
Upravljanje mobilnošću prema specifičnim potrebama	<ul style="list-style-type: none"> - Analizirati održive sheme naplate pristupa centru grada uz dijalog s javnošću - Vratiti javne prostore pješacima - Upravlјati prostorom u cilju povećanja njegove bolje kvalitete i korištenja
Djelovanje na ponašanje u prometu	<ul style="list-style-type: none"> - Osmisliti i provesti ciljane marketinške kampanje o mobilnosti - Pripremiti planove upravljanja mobilnošću u važnijim institucijama - Popularizirati pješački i biciklistički promet - Uspostaviti dijalog s građanima o mobilnosti u gradu - Dostavljati građanima kvalitetne informacije o mobilnosti u gradu
Zaštita, sigurnost i zdravlje	<ul style="list-style-type: none"> - Razviti strategije za osiguravanje pouzdanosti i sigurnosti za ciljane skupine - Povećati sigurnost prometa na cesti, posebice za ugrožene grupe korisnika - Poboljšati sigurnosne mjere u javnom gradskom prijevozu
Inovativne prometne usluge	<ul style="list-style-type: none"> - Uvesti fleksibilne prometne usluge prema stvarnim potrebama korisnika - Razviti koncept zajedničkog korištenja automobila
Distribucija tereta	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjiti opterećenje gradskog centra boljom distribucijom tereta - Poboljšati institucionalnu suradnju na pitanjima distribucije tereta
Prometna telematika	<ul style="list-style-type: none"> - Dati prednost čistim oblicima prijevoza - Osigurati pouzdano informiranje putnika - Pojednostaviti kupnju karata i integrirati putničke tarife - Uvesti telematičku podršku biciklističkom prometu

Svaki osnovni cilj detaljno je razrađen u podciljeve te rezultate koji će biti postignuti provedbom 68 mjera. Razlikuju se četiri vrste aktivnosti: istraživanje, razvoj, demonstracija i upravljanje.

Svaki je grad razvio svoj plan djelovanja, u skladu sa svojim specifičnim potrebama i mogućnostima.

CIVITAS ELAN U ZAGREBU

Mobilnost i promet od strateške su važnosti za razvoj grada Zagreba, a korištenje alternativnih načina i metoda prijevoza, uključujući javni gradski prijevoz, biciklistički i pješački promet, sastavni je dio Plana za održivi transport, važnog dijela Prostornog plana Grada Zagreba.

U gradu Zagrebu projekt CIVITAS ELAN provodit će se nizom mjera:

- Učinkovitiji i čistiji javni prijevoz

- nabava 70 energetski učinkovitih i manje bučnih tramvaja
- nabava 160 autobusa koji kao pogonsko gorivo koriste biodizel ili prirodni plin
- uvođenje elektroničkog sustava naplate karata u javnom gradskom prijevozu
- postavljanje nadzornih kamera u tramvajska kola
- poboljšanje rasvjete na stanicama javnog gradskog prijevoz

Očekivani rezultati:

- manje štetnih emisija te niža razina buke
- smanjena potrošnja goriva
- poboljšani sigurnosni standardi u tramvajima
- javni prijevoz privlačniji građanima

- Okolišu prihvatljiviji način zbrinjavanja gradskog otpada i čistiji javni vozni park

- nabava 40 vozila za odvoz otpada i čišćenje ulica na pogon biodizelom
- 10 % postojeće potrošnje fosilnog goriva voznog parka Čistoće zamijeniti biodizelom

Očekivani rezultati:

- manje štetnih ispuštanja onečišćujućih tvari u okoliš te niža razina buke

- Provođenje istraživanja i izrada studija u cilju kvalitetnijeg odvijanja gradskog prometa i zadovoljavanja potreba građana

- istražiti mogućnosti uvođenja naplate ulaska osobnih vozila u uži centar grada, uvođenje novih sustava upravljanja raskrižjima i sl.

Očekivani rezultati:

- pronalaženje najboljih rješenja za učinkovitiji promet u gradu Zagrebu

- Promicanje korištenja bicikla, pješačenja te javnog gradskog prijevoza

- provođenje kampanja za održiviji način prijevoza na posao među zaposlenicima većih organizacija (npr. banaka, fakulteta, škola, lokalne smouprave i sl.) i izrada planova putovanja za osam organizacija
- osiguravanje boljih uvjeta za biciklistički promet i postavljanje 60 stalaka za odlaganje bicikala na području Savske ceste i prometnih terminala

- zajedno s predstavnicima zainteresirane javnosti izrada plana biciklističkog prometa kao podloge za određivanje gradske politike
- izrada interaktivne biciklističke karte grada Zagreba

Očekivani rezultati:

- povećana sigurnost sudionika u biciklističkom prometu
- smanjena prometna zagušenost
- smanjeno onečišćenje zraka i manja buka

- Uspostavljanje dijaloga s građanima

- CIVITAS ELAN FORUM
- izrada web-stranice projekta
- organiziranje tribina, radionica, okruglih stolova
- provođenje anketa i istraživanja o potrebama građana, distribucija promotivnog materijala, korištenje interaktivnih sadržaja
- provođenje aktivnosti za veću sigurnost starijih građana u prometu

Očekivani rezultati:

- građani bolje informirani o novim mogućnostima i poboljšanjima u javnom gradskom prijevozu, uključeni u promišljanje o prometnoj politici u gradu Zagrebu
- bolja komunikacija između građana, gradske uprave, poduzeća za javni prijevoz i drugih relevantnih dionika
- veće razumijevanje zaposlenika ZET-a o potrebama starijih osoba.

DEMONSTRACIJSKI KORIDOR - SAVSKA CESTA

Svaki je grad u okviru projekta odabrao područje na kojem će koncentrirano poduzeti aktivnosti za postizanje kvalitetnog intermodalnog prometa. Kako bi se u budućnosti poboljšala mobilnost i kvaliteta prometa unutar koridora koji povezuje povijesni centar grada s rijekom Savom, izradit će se **prometna studija** u cilju smanjenja zagušenosti Savske ceste te uključivanja postojeće željeznice u javni gradski prijevoz.

Zamisao je da u budućnosti Šarengradaska preuzme tranzitni automobilski promet, a Savska postane ugodnija za bicikliste i pješake. Istražit će se mogućnost izgradnje vijadukta umjesto željezničkog nasipa kako bi se uklonila fizička i vizualna prepreka između dijelova grada istočno i zapadno od Savske, odnosno željezničke pruge.

CIVITAS ELAN FORUM

U cilju osiguravanja kvalitetnog dijaloga s građanima, a prvenstveno s korisnicima javnog gradskog prijevoza i drugim sudionicima u prometu, uspostavlja se CIVITAS ELAN FORUM - mjesto susreta, informiranja i razmjene mišljenja uz koje se vezuju svi važniji događaji i manifestacije projekta CIVITAS ELAN.

Središnja točka CIVITAS ELAN FORUMA su tramvajska kola ispred zgrade Tehničkog muzeja u Zagrebu. U tramvaju će se odvijati dio edukativnih i promotivnih aktivnosti projekta, građanima će stajati na raspolaganju aktualne informacije o projektu i ostvarenim rezultatima, informativni i promotivni materijali partnera te će se omogućiti drugi oblici komuniciranja.

Program FORUMA obuhvaća edukativne radionice, stručne skupove, izlaganje planova, rješenja i metoda u vezi s odvijanjem prometa u Zagrebu, tribine za građanstvo, konferencije za medije, izložbe, provedbu anketa i druge aktivnosti.

CIVITAS ELAN FORUM službeno je otvoren tijekom obilježavanja Europskog tjedna mobilnosti, 16. do 22. rujna 2009., u okviru kojega se 19. rujna obilježava i CIVITAS ELAN DAN.

Pozivamo zainteresirane građane da posjećuju CIVITAS ELAN FORUM, sudjeluju u događanjima te dostavljaju svoje komentare i prijedloge udruzi ODRAZ.

Program CIVITAS ELAN FORUMA može se pronaći na ulazu u tramvaj pred Tehničkim muzejom i na internetskoj stranici projekta <http://civitas-elan.zagreb.hr>

PRORAČUN PROJEKTA ZA GRAD ZAGREB

Proračun projekta za aktivnosti u Zagrebu iznosi 5.140 000,00 EUR od čega se 58% financira sredstvima EU, a ostatak osiguravaju partneri.

KONTAKT:

Koordinatorica projekta: Višnja Bedenko
(visnja.bedenko@zagreb.hr, civitas@zagreb.hr)

Partneri u projektu CIVITAS ELAN ispred tramvaja br. 20, travanj 2009.

PARTNERI U PROJEKTU CIVITAS ELAN U ZAGREBU

Grad Zagreb - Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada koordinira suradnju zagrebačkih partnera, povezuje ih s koordinatorom europskog projekta, i posredno, s Europskom komisijom.

Ulica Republike Austrije 18, 10000 Zagreb
civitas@zagreb.hr
www.zagreb.hr

Zagrebački holding d.o.o. - Podružnica ZET

ZET provodi zadatke i mjere vezane za poboljšanje javnog gradskog prijevoza tramvajem i autobusom.

Ozaljska 105, 10110 Zagreb
civitas@zet.hr
www.zet.hr

Zagrebački holding d.o.o. - Podružnica Čistoća

Čistoća približava svoj vozni park zahtjevima europskih standarda zaštite okoliša.

Radnička cesta 82, 10000 Zagreb
civitas@cistoca.hr
www.cistoca.hr

Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

Fakultet provodi mjere vezane za naplatu zagušenja, upravljanje mobilnošću u većim institucijama, ograničavanje dostave tereta i davanje prvenstva vozilima javnog gradskog prijevoza te evaluaciju mjera koje se provode u Zagrebu.

Vukelićeva 4, 10000 Zagreb
civitas@fpz.hr
www.fpz.hr

ODRAZ - Održivi razvoj zajednice

Zadatak je ODRAZ-a osmišljavanje, koordinacija i provedba aktivnosti CIVITAS ELAN FORUMA, provedba javnih kampanja te informiranje javnosti o projektu i postignutim rezultatima.

Ljudevita Posavskog 2, 10 000 Zagreb
civitas@odraz.hr
www.odraz.hr

Udruga BICIKL

Udruga Bicikl nastoji u što većoj mjeri uklopiti bicikl u sustav gradskog prometa kao ravnopravno prometno sredstvo.

Ilica 43/1, 10000 Zagreb
civitas@bicikl.hr
www.bicikl.hr

HŽ Infrastruktura d.o.o.

HŽ Infra radi na boljem korištenju željezničke infrastrukture u javnom gradskom i prigradskom prijevozu te povezivanju željeznice s drugim oblicima prijevoza.

Antuna Mihanovića 12, 10000 Zagreb
civitas@hznet.hr
www.hznet.hr

CIVITAS ELAN Zagreb

<http://civitas-elan.zagreb.hr>